

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség irodája: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felveteli és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és Iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszömlálások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük penteken délig beküldeni.

V. évfolyam.

Vasárnap 1896. évi márczius 8-án.

10. szám

Előre!

Versecz, 1896. márczius 5.

Hosszu időközön, századokon át jelszava volt ez a magyar nemzetnek, a harcok zájában biztató, lelkesítő szózat, és ma, a béke korszakában is megmaradt jelszónak és nem is szabad arról lemondania soha; a mint e jelszó alatt küzdött ki hajdan a véres csatákon győzelmeit, úgy kell most ez alatt harcolnia a szellem fegyverével, hogy egy sorba küzdje magát azon nemzetekkel, melyek elől emelik a kultúra zászlóját, s vezéreiv legyen azoknak, melyeket a legnemesebb versenyben már megelőznie sikerült.

Mert hiszen egyesek és nemzetek élete nem egyéb, mint verseny. Az egyesek versenyét elnevezték a létért való küzdelemnek, a mely sokszor a kétségbeesés harcát jelent s különösen ez az egyéni existencia érdekében kifejtett küzdelem már mai napjainkban a jellemképződést gyakran tereli oly irányban, mely a jövő generáció ebbeli tökélyei iránt jogos aggodalmakat kelt. Lehet azonban, hogy ezek csak átmeneteli időszakok, a viszonyok kényszerű átalakulása, azon állapotok megszűnése folytán, midőn a patriarchalis semmittevés mellett is lehetett kényelmes existencia, átmenet azon időre, a midőn az apostol szavait igazolja az élet: a ki nem dolgozik, ne egyék.

Oly egyéneknek a küzdőtérre lépése, kik csak ahhoz voltak szokva, hogy éljenek és élvezzenek, s kik a munka becsét eddig nem ismervén, terhet nem viselven,

ma is csak a tradíciókból képzelt érdemeiket vetik a latba; ezeknek küzdelme zavarja meg nem ritkán az egyensúlyt, de vissza fog az térni ismét, midőn majd diadalra jut az elv: a munka arányában jön a jutalom, s midőn a szellemi felsőbbség lesz az egyetlen, a mi kiemelkedik és imponál.

A nemzetekben is megvolt mindig a törekvés vezérszerepre jutni és ha a multban a nyers erő és a számbeli túlsúly segítette a célhoz legtöbbször, ma már ezek korántsem elegendők ezen cél elérésére, hanem a kultúrában való előhaladás mértéke adja meg első sorban a tekintélyt s ezek szerzik meg a küzdelem összes segéd-eszközait is.

E küzdelemben kell most a magyar nemzetnek is elismert fölült behelyezkednie. Eddigi haladása a szellemi téren biztosított nyújt arra, hogy a mint a multban di-esőségesen megállta a helyét a fegyveres küzdelmekben és századokra kisugárzó di-esőséges tettekkel örökölte az ősök emléket, míg a szellemi téren is nemcsak hivatalos őrtálló kelet és nyugat között, de míg a nyugat kulturáját saját nemzeti jellegéhez idomítva meghonosítja, addig a keleti szomszéd népekkel szemben reá háruló kulturális missiót is teljesíti.

A magyar nemzet régebben kelet és nyugat között védő bástya volt és e feladatának megfelelt; ma a kelet és nyugat között összekötő kapocs és e feladatát is hiven teljesítette, azért mondhatjuk, hogy a

magyar nemzet és haza fennállása kelet és nyugat között európai szükség.

A történelem nem igen mutat föl példát arra, hogy nemzet, kibontakozva századokra terjedő mostoha viszonyokból, aránylag nagyon rövid idő alatt oly bámulatos haladást mutatott volna föl a szellemi és anyagi téren, mint a magyar nemzet. Alig telt le egy negyed százada, hogy visszakapta önrendelkezési jogát és e rövid idő alatt, az előbb kényszer eszközökkel elnyomott ipar- és kereskedelem óriási lendületet nyert, a közlekedési eszközök oly mérvben szaporodtak, hogy a fejlődés minden ágában azelőtt óriási túlsúlylyal bíró Ausztriát is túlszárnyalta, közművelődési intézetei rohamosan szaporodtak és fejlődtek, legfelsőbb iskolái pedig berendezés tekintetében a külföldi tudósok elismerését, sőt bámulatát is kinyerték.

Legeklatánsabban bizonyítja nemzetünk kulturális előhaladását azon körülmény, hogy midőn nyugat kiváló kapacitásai rá szánják magukat viszonyaink tanulmányozására; — a legtöbbször elfogult vagy rosz indulatu ismertetések után szerzett benyomással nálunk egy darab Ázsiát megismerni, — kénytelenek bevallani, hogy Magyarorszában a művelt Európa kellős közepébe jutottak.

Ezért tekintünk mi nemcsak remény-nyel, de a legteljesebb bizalommal az országos kiállítás elé, mely hivatva lesz a kulturális Magyarországot produktiókban a világnak bemutatni, teljes a megnyugvásunk

TÁRCZA.

Temesvármegye nemes családjai.*)

— Millenáris emlékmű, —

A jelen a mult gyermeke egyszersmind a jövő atyja. Ennélfogva rank kettős kötelesség háramlik, úgy mint a gyermeki és szülei kötelesség.

A gyermeki kötelesség azt parancsolja, hogy a multak emlékeit tiszteletben tartsuk s kegyelettel őrizzuk; a szülei kötelesség pedig azt, hogy a multból rank maradt örökséget a jövőnek érintetlen adjuk át

Hogy mi, a jelen nemzedék, egy szép, gazdag és boldog országnak vagyunk szerencsés örökösei; hogy látták szemünk az első ezredév napját lealdozni s az új ezredév hajnalát felde-rülni: ez nem a mi érdemünk, hanem a sors különös kegye s a letűnt nemzedék önfelaldozó tevékenységének, kitaró küzdelmének s hazafiúi erényének kifolyása, következménye.

„Temesvármegye Nemes családjai“ a kegyelet adóját kívánja leróni a multak emlékei iránt. Felkutatja, napfényre hozza a százados porlepte dohos iratokat, melyekről a multból tündöklő nevek szólanak hozzánk ma is és mindaddig, mig magyar lesz a magyar.

*.) Kiadta a „Délmagyarországi Orsz. Tört. és Rég. Múzeum-Társulat“ — Irta: Lendvai Miklós.

És e tündöklő nevek, kik a történelmet nem írták, de csinálták, elmondják nekünk, hogy mit tettek a haza javára. Mi pedig megtanuljuk tőlük: mit kell és mit nem kell tennünk, hogy a második évezrednek is boldog legyen a kumulása s a harmadiknak még boldogabb a fel-tamadása.

Az a kicsinylő gúny tehát, mely a magát demokrátnak hirdető társadalom egyes rétegeiből úgy a nemesség, mint ennek történelmi multja ellen minduntalan kihangzik, lehet irigység, lehet elfogultság, lehet korlátolt felfogás, lehet minden, csak igazságos nem.

Midőn tehát a „Délmagyarországi Történelmi és Régészeti Múzeum Társulat“ a hétköznapi fejek alantjáró gondolatain tultette magát s elhatározta, hogy Temesvármegye régi és újabb nemes családjait a millenáris ünnepélyre egy emlékműben összegyűjteti: ez által nemcsak a kegyelet adóját igyekezett leróni, hanem egyuttal arra is törekedett, hogy a történelemnek új és megbecsülhetlen forrásokat nyisson.

E 22 ivet tevő s negyedrészebe fűzött millenáris emlékü első kötete immár készen van s az előfizetőknek szétküldve. Mellékletül 5 hatóság s 41 színezett családi czimer van hozzacsatolva. A szöveget a Budapesti Hírlap nyomdája a cimereket pedig a Posner-féle budapesti műintézet készítette. A kiállítás díszére válik mindkét nyomdának.

Az előszót lovag Marczányi György írta. Szép tolla alól megkapó következetességgei gördülnek elő a nemes gondolatok, melyeknek logikai összefűzéséből a mű és a mű által képviselt eszmék érdekében meggyőző érveknek egész láncolata fűződik egybe.

Az előszót az írónak, Lendvai Miklósnak, könnyen áttekinthető s hazafias lelkesedéstől áthatott bevezetése követi.

Ez után 5 hatósági színezett czimeres pecsét jó finom kartypapíron. Nevezetesen: Temesvármegye, majd Versecz, Temesvár, Fehértemplom és Vinga városok pecsétje, illetőleg csimere.

E cimerek mintáit Jellinek Miksa, temes vármegyei levéltárnok készítette nyomda alá részint az eredeti, részint a hiteles másolatok, részint pedig a hiteles leírások alapján. Eme nagy buzgalommal és szakértelemmel készített cimerek igazi dragakövei a műnek, s Jellinek levéltárnoknak, ki büszke lehet a becsülettel s odaadással végzett szép munkájára, őszinte szívből gratulálunk.

A mű törzsét, szívet, lelkét — természetesen — maga a szöveg teszi, melynek minden lapjáról, minden sorából és minden szavából a gondos, szettekintő, sok tudással, szinte megdöbentően gazdag olvasottsággal s módszeresen kutató szemmel megajándékozott írónak, Lendvai Miklósnak, szigoruan bíráló, de azért rokonszenves alakja, egyénisége domborodik

az iránt, hogy a mit a nemzet ott be fog mutatni, abból a művelt világ azt a benyomást fogja nyerni és azt a meggyőződést, hogy az ezer év nemcsak nem vénhesztette meg a magyar nemzetet, de a békés fejlődés által nyert új nemzeti élet új és produktív erőt keltett benne a tevékenységre, mely az életképesség minden föltételeit bírva, nagy jövőnek képezi biztosítékát.

Tehát tartsuk meg a jelszót, mely alatt a nemzet a honszerző küzdelmeiben és dicsőséges harczaiban győzelmeit aratta, hogy a szellemi küzdelmekben is teljes legyen a siker, mint a múltban, úgy a jelenben is teljes lelkesedéssel és egyesülten előre!

NAPI HIREK.

Érdekes reliquia. Dr. Zemplényi A. kir. járásbíróágunk derék bírja a múlt napokban Csákváron felfedezte a verseczi insurgensek 1809-ik évből eredő zászlójának maradványát, mely a dicső emlékeztető szabadságharcban a verseczi nemzetőrség egyik századának zászlóját is képezte. Midőn Knizsanin csapatai Verseczre berontattak s a nemzetőrség feloszlott — a zászló eltűnt. Dr. Zemplényi hazafias érzelmű rokonai megmentették a zászlót s egy karszékbe bevarva rejtették. Most, midőn arról van szó, hogy városunk is részt vegyen a milenárius kiállítás díszbanderiumában, igen jól fellehet használni a régi zászló maradványát.

Közigazgatási bizottsági közgyűlés. Az e hónapig rendes közigazgatási bizottsági közgyűlés f. hó 9-én hetfőn fog megtartani.

Nemzeti színeszet. Olyan jól eső, benső öröm töltötte el városunk magyarul érző és gondolkodó társadalmát, midőn látta, hogy a magyar muzsa a határidőn túl is nem csak hogy meleg, szerető otthont talál városunkban, hanem oly beneficiumokat is élvez, mint a minőt a szövetség városokban sehol sem talál. Színtársulatunk új bérletet hirdetett a múlt héten. A második bérletgyűjtés nehezen ment, bizonyos desperáció uralgott az intéző körök körében — s örömmel kell konstatalnunk, hogy daczára a megnyújtott színiidénynek — közönségünk igen szép pártolásban részesítette a színtársulatot, mely azt a meleg fogadtatást valóban meg is érdemelte. Lugosról, a szövetséget vezérvárosából borús előjelek — akadályozó kőszá hírek érkeztek hozzánk még a színtársulat megérkezése előtt. Ezek a hírek — a mint már a színvilágban divatos — nagyban fokozták közönségünk érdeklődését. A színtársulat teljesen bevált, leszámítva egyes jelentéktelenebb körülményeket, teljesen ki is elégítette városunk kö-

elő, ki igaz lelkesedéssel fogott a nagy munkához, igaz lelkesedéssel, kegyelettel és kitartással dolgozott, hogy megküzdvé a lépten-nyomon felmerült nehézségekkel és akadályokkal, a felkutatott okmányokból, írott emlékekből és forrásmunkákból lehetőleg hiven eleveníthesse fel a hősök és az ősök emlékét, kik a lefolyt ezredév küzdelmeiben vértanu halált szenvedtek a drága földért; hogy összehasonlíthassa ama nemes családok jegyzékét és történetét, a melyeknek vezetése alatt Temesvármegye kiválólag tevékeny részt vett a magyar nemzet ezredéves törekvéseiben.

A szöveget „Temesvármegye törvényhatóságánál kihirdetett nemescsaládok névjegyzéke“ című fejezet nyitja meg a „Castrum nobilium inclisi Comitatus Temesiensis“ magyar fordítása alapján.

E jegyzékből látjuk, hogy 1779 től kezdve Temesvármegye közönsége előtt mintegy 571 család nemessége lőn kihirdetve. Ezek közül Torontálvármegyére, melynek multja sok tekintetben fűződik egybe Temesvármegyéjével, mintegy 19 család esik, melynek nemességszerzői ezek: Aigner Károly, Bede másként Bete Antal, Csemecz Károly, Demkó másként Belanszky Ferencz, György másként Györgyffy József, Jakabffy Bogdán, Kiss Antal, Kovácsics János, Kónya András és Károly, Lukinics Lajos, Lukinics Mihály Felső-Kapugyai Muntyán másként Petrovics Tamás, Mihonya Samu, Nyikos Gy., Novák Danovák és Antal, Rózsa György és Scheiber György.

A második fejezetben azon nemes családok vannak ismertetve, melyek a középkorban 1779-ig szerepeltek Temesvármegyében. E családok száma 400.

zönségét. Deákné Vlád Gizella minden fölépése alkalmával részesült a közönség ritka elismerésében; ily sokoldalú kezes primadonnával még eddig nem dicsekedhetett színtársulatunk egyetlen társulata sem.

Deákné a mult szombaton tartott jutalomjátéka alkalmából nemcsak ezüst babérkoszorút, díszes virágsokrot és bizonyos pénzüsszeget kapott, hanem valóban művészi játékaival kivívta a közönség elismerését. Másodénekesnő Perczel Mari igen szép hanggal rendelkezik, szerepeit lelkiismeretesen kívánja előadni, szép toalettekkel is rendelkezik, de melegséget és lelkesültséget nem igen tud felköltetni. Dulich Mariska mint drámai szende teljesen betölti szerepkörét, fellépése elég biztos, mozdulatai ellen lehetne azonban némi kifogás. A. Zoltán Olga rutinirozott, jártas színművésznő. Alakja imponáló és megnyerő. D. Őrsi Aranka kitünő drámai erő; nagy kár, hogy oly ritkán gyönyörködhetünk szép játékában. A férfiak közt igen kitünő erők: Maga a direktor, ki megallana a helyét a legelső fővárosi színpadon is. Arkossy, Lorándi jó énekesek, Szarvassy mint drámai színész, Balog mint komikus, Szepessy „bácsi“ apaszerepekre, Havassy Szidónia, szintén igen jó erők. — A zenekar igen kitünő Donáth karmester valóban mester. — A mult heti műsor a következő volt:

Vasárnap. Két előadás; délután Robinson Crouse, este „Télen.“

Hetfőn. Szepessy jutalomjátékaul: Brankovits, Szerbia despotája. Szerb polgártársaink szép számmal jelentek meg. Az előadás kitünő volt! — Kedden. A kis alamuszi

Szerdan Szoknyás hősök és Melinda.

Csütörtökön. „Fatinitza.“ E bohózatot operette hirneve nagyobb közönséget vonzott a színházba, kiket azonban az előadás nem minden tekintetben elégített ki. A darab kiállítása egyes részeiben igen ügyes és fényes volt. Deákné és Perczel énekeikért sok, jól megérdemelt tapsot arattak, de a karénekek nem egyszer santitottak. Deák Péter igazgató, ki különben a legkitünőbb színész társulatában, ez alkalommal nem neki való szerepet vállalt, midőn Kancsukoff orosz tabornokot személyesítette. Nincs neki ahhoz a szerephez sem hangja, sem elég imponáló alakja. A hadapródok és háremhölgyek igen csinos képet adtak, de énekeiken bizonyos bágyadság vonult végig. — Igen dicséretes és kitünő volt Lorándi Polcz hírlapíró szerepében. Balog István énekeivel nem igen aratta a babért, másként azonban bevált. Saaghi mint háremőr mulattatta a karzat es az allóhelyék közönségét.

Pénteken. Gyárfás Ödön jutalomjátékaul „Tót leány“. Egyike volt a legjobb előadásoknak. Deákné remekelt, Gyárfás igen jó alak, pompásan bevállik a népszínművekben. Deák, Balogh mintaalakok voltak.

A harmadik fejezet a már említett hatóságai czimeres pecsétet írja le.

A negyedik fejezet felsorolja s ismerteti azon eredeti nemesleveleket, a melyek Temesvármegye és Versecz levéltáraiban, valamint a Délm.-orsz. Tort és Rég-Muzeumban őriztetnek. Ezeknek száma (12+3+1): 16.

Az ötödik fejezetben szintén eredeti okmányok és forrásmunkák alapján az egyes községek és birtokosok vannak ismertetve a XVII. századig, telve torontali vonatkozásokkal.

A hatodik és utolsó fejezet végre a nemesi birtokokat s azok birtokosait ismerteti 1779-től a jelen időig.

A két kötet mű előfizetési ára 20 forint. A kik azonban azt óhajtják, hogy családjuk színes czimere közölve legyen, azoknak még legkevesebb 20 forinttal kell a költségekhez hozzá járulni, mi annál inkább kívánatos, mert eltekintve a legfinomabb velinpapírra kiállított szöveg magas költségeitől, egy-egy színezett családi czimer 42 frt. 50 krajczarba kerül.

Az első kötet kiállítási költsége 3187 frt. 60 krajczár volt, miből alaposan lehet következtetni a mű remek kiállítására. Pedig ez összegbe nincs beleszámítva az írói tiszteletdíj. Ezt még ezután kell kiteremteni, mert méltó a munkás az ő bérére. Előfizetőkül folyó évi június hó végéig még mindig lehet jelentkezni a kiadó társulatnál, Temesvárott.

E minden tekintetben becses hazafias irányu monumentális művet úgy a egyes birtokosoknak, mint a tanítványoknak, egyleteknek, községeknek s általában mindazoknak, kik a multak emlékeit kegyeletben tartják, a legmelegebben ajánljuk.

Szentgyörgyi Lajos.

Kedvelt színtársulatánk e héten búcsút vesz tőlünk. Holnap hetfőn városunk nagynevű szülöttének Herczeg Ferencz legújabb darabja „Honthy Háza“. — Kedden „Brigitta“, operette és szerdan Déák Péter igazgató jutalomjátékaul „Goldstein Számi“ kerül színre. Hisszük és reméljük, hogy városunk műpártoló közönsége e pár napon át, míg a társulat itt időzik, kettőzött mérvben hozza meg támogatását s a színtársulat a legjobb emlékekkel fogja elhagyni városunkat.

Selyemhernyó petéket bárki ingyen kaphat a helybeli főkapitányság útján. Szegényebb sorsu népünk igen szép jövedelemre tehet szert a selyemhernyó tenyésztéssel, s mivel az eperfák hova tovább szaporodnak, nem kell attól félni, hogy e tekintetben a termelők szükségét fognak szenvedni.

A verseczi iparosok dalárdája márczius hó 15-én ünnepi hangversenyt és táncmulatságot rendez a „szőlővenyigéhez“ címzett vendéglő nagy termében. Ez alkalommal az egyesület azon tagjai, kik 5 és tíz év óta működnek, szép kitüntetésben fognak részesülni. (Elismerő okiratot és díszlantot kapnak.) Belépti díj egyleti tagoknak 20 kr., nem tagoknak 50 kr. Dicsérendő és elismerésre méltó dolog, hogy az egyesület éppen márczius 15-én, a szabadság napja felvirradtának évfordulóján tartja meg ünnepélyét, s mint halljuk, a műsorban is gondoskodik arról, hogy a nagy nap emléke kifejezésre jusson. E szép elhatározásával az egylet csak elismerést és dicséretet aratna. Kivánjuk, hogy úgy legyen!

A természetes gyógymodot követők, ugynevezett „Rikliánusok“ verseczi egyesülete a mult vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését Dr. König Armin elnökle alatt. Az egyesület tagjai igen szép számmal jelentek meg azzal is dokumentálván, hogy ideájuk mellett keményen helyt allanak. A jelentés adatai szerint az egyesület a mult esztendőben szép tevékenységet fejtett ki, az eszmének sok barátot szerzett. A pénztári jelentés ugyan 500 frt. defizitet mutat ki, de ez összeg tulajdonképpen befektetés a hegységben épített menházra. Más különben az egyesület anyagi ügyei rendben vannak.

Versecz város gyomra. A mult hónapban a városi közbűgőhidon és magán házaknál levágtak: 137 ökröt, 220 borjút, 479 disznót, 102 juhot és 343 barányt.

A temesvármegyei tüzoltó-szövetség f. é. szeptember hó 5., 6. és 7-ik napjain tartja rendes évi közgyűlését Fehértemplomban. Az ünnepélyességek sorozata a következő lesz: szeptember 5-én délután érkezés, elszállásolás és ismerkedés; szeptember 6-án istentisztelet, látványos gyakorlatok, közgyűlés, bankett; szeptember 7-én kirándulások. — Az egyesület felhívta a szövetség kötelékéhez tartozó tüzoltóegyleteket, hogy legkésőbb márczius 30-ig jelentkezék be az elnökségnek, hogy a milleniumi tüzoltó-ünnepélyeken részt óhajtjanak e venni és ha igen, hány taggal. Az ügyet egy bizottság vezeti, melynek elnöke Kovácsics Gyula, tagjai Varga Lőrincz, Novotny József, Nagy László, Drexler Alfréd és Laszlóffy Istvan.

Távirati úrlapok használata. Üdvös újítást léptetett életbe a kereskedelmi miniszter egy legutóbb kiadott rendeletével, a mely a fizetett válaszu távirati úrlapok felhasználási módját szabályozza. Eddig ugyanis a címzett csak abban a városban használhatta a fizetett úrlapokat, a hol kiállították. A miniszter — mint a hivatalos lap mai száma írja — megengedte, hogy az ország bármely távirat-hivatalánál érvényesek legyenek a kék úrlapok, a melyekért a válaszdíjat már kifizették.

A fehértemplomi társaskör márczius 1-én táncczal egybekötött dominó-estélyt rendezett, mely minden tekintetben jól sikerült. Mintegy 20-30 dominós vendég jelent meg, a dominó nélküliek pedig amazokkal együtt a termet egészen megtöltötték. Az álarczot és jelmezt persze egy óra mulva letették, mert a nagy hőségben elég volt ennyi szenvedés is. Ekkor kezdetét vette a táncz, mely egész éjjel tartott. A fehértemplomi intelligencián kívül jelen volt Pálffy Elemér verseczi főispán is. A katonatisztikar szép számban volt képviselve.

Vásári jelentés. Az idei virágvasárnapi nagy vásár folyó hó 20., 21., 22. és 22-án fog megtartatni.

Magyar Oszály-Sorsjáték. A Magyar Oszály-Sorsjáték — mely nyerevényeinek sokasága és magasságával, nemkülönbön annyira kedvező esélyeivel nemcsak hazánkban, de a külföldön is oly népszerűséget vívott ki magának — má

sodik osztálynak huzását március 11-14-ig, tehát már néhány nap mulva ejtik meg a kormány felügyelete alatt és dr. Weinmann kir. közjegyző jelenlétében. Azon körülmény, hogy ezen sorsjáték utóbbi huzásnál kisorsolt nagyobb nyeremények vidékiek által vásárolt sorsjegyekre estek, — annak közkedveltségét még inkább növelte. A már legközelebbi szerdán kezdődő huzásnál 10,000 nyeremény fog 1.648,000 korona összértékben kisoroltatni.

Az utolsó troubadur. Hol vannak azok a szép idők, mikor jó Tinódy Sebestyén várudvarról várudvarra írt és pengette lantját a várkiasszonyok ablakai alatt, a lakomázó várudus termében, s költészete érzékeny visszhangra lett a fogékony szívekben? A derék Tinódy utódja vándor lantosok családjának utolsó ivadéka Hazafi Veray János volt, ő tartotta fenn ebben a rideg világban a középkori troubadurok búvajós romantikáját, irván mérgében és keservében a szebbnél szebb verseket; a megrovási kalandjainak menyköveit vagdalván ellenségei fejéhez. De a sivár kor nem partolta a poézis vándor-iparát, s Hazafi Veray Jánosnak utóbbi időben nem volt már kenyerre, amire mézét rákenje. Elkeseredésében mi telhetett a szegény poétától? Kénytelen volt a lantot fölcserélni a seprűvel, a mi nem olyan poétikus, de mindenesetre hasznosabb eszköz. Hazafi Veray János házmesternek állott be egy Sándor utcai házba, s versírás helyett kapunyitogatás és sepregetéssel foglalkozott. A mult heti hóesés mindjárt kemény próbára tette a szegény poétát, a ki a legnagyobb elkeserődéssel fogott hozzá, hogy a ház elől a havat elsöpörje, Eszébe is jutott, hogy mégis jobb a poéta sorsa, mert az más háza előtt söpör, a házmesternek pedig sajnos, a maga háza előtt kell söpörni. Le is ült nyomban és megírta mérgében a következő megrovási kalandot:

Hazafi, a költő, beállt házmesternek
Amint más poéták bizonynyal restelnek.
Muzsámnak talpára kötök utilaput
Éjszaka partájának nyitogatok kaput.
S a ki a kapupénzt megtagadja nyersen:
Elszavalom neki azonnal egy versem:
Tudom, istenemre, mint a köles, fizet.
Ha nem, igya ki a Dunából a vizet!
Partáj, ki nem fizet, olyan, mint a barmok.
Hogy düljön reája a nagy iparsarnok!

Itam mérgemben, 1896 ban, seprűvel a kezemben.

Beözönlő idegen borok. A mult esztendőben Fiumébe 702,795 métermázsá bort hozták be tengeri uton. E mennyiségben az olasz bor közel 400.000 métermázsával szerepel. A behozatal a mult esztendőhöz képest 182.686 métermázsával csökkent ugyan, de másrészt tekintetbe kell venni, hogy a mult évben az árak 1894-hez képest 30-40 százalékkal emelkedtek. Szakszerű becslések szerint az 1894. átlagár 11 frt., az, 1895 évi pedig 14 frt. volt, úgy hogy az 1894. évi behozatal 9.74 millió, az 1895-iki pedig 9.84 millió frt értéket képviselt. E számítás szerint tehát a behozatal a mult esztendőben értékben még emelkedett 100.000 frttal, ellentétben a kormányajtónak a bohozattal esőkénésre vonatkozó hírével. Tudni szeretnénk még azt, mennyivel nyomta le ez a tíz millió forintnyi idegen löre a magyar borárakat.

Millenáris emlékfák. Hagyományos szokásaink közé tartozik nagyobb események emlékére fakat vagy facsoportokat ültetni. Mi lehetne erre méltóbb alkalom, mint a honalapítás ezredéves ünnepe. A földművelésügyi miniszter az állami erdők kezelésével megbízott erdőhatóságokat, a selmeczbányai erdészeti akadémiát, az erdőéri szakiskolákat, a kincstári és lotenyészintezeti birtokok és állami fürdők kezelőseit, a magyar-óvári gazdasági akadémiát, a gazdasági tanintézeteket, valamint a földművelés, kertészeti és vinczellér-iskolákat utasította, hogy a kezelésük alatt álló birtokok minél több pontján — és pedig épületek, községi közterek vagy emlék- és határjelek szomszédságában, úgy szintén tanulmányi célokra szolgáló vagy díszkeretekben és egyéb alkalmas helyeken — lehetőleg nyílt és szabad területen millenáris emlékfák és facsoportok ültetessenek. Utasította továbbá a miniszter a kir. erdőfelügyelőségeknél és az állami kezelésbe vett községi erdőkben alkalmazott erdőtisztelőket, hogy igyekezzenek az erdőtulajdonosok, földbirtokosok és a községek körében az emlékfák ültetését előmozdítani és hogy a szükséges csemeték beszerzése körül, nem különben az ültetés és gondozásra nézve szaktanácscsal szolgáljanak. Felkérte a földművelésügyi miniszter minisztartársait is, hogy saját hatáskörükben az emlékfák ültetését szintén felkarolni sziveskedjenek. Emlékfákul leginkább a tölgy, a havasi fenyő, tiszafa és harsfia alkalmasak.

Kerti kedvelőknek! Mühle Vilmos temesvári magkereskedő által az idén kiadott nagy, felette gazdag, képtartalmu és érdekes rózsá-, fa- és növényjegyzékben feltűnően nagyszámu újdon-ságokat találunk kertek és a mezőgazdaságra nézve, nagy fontossággal bíró hasznos és takar-mánynövényeket és a kertészetre különösen sok főzelék, dinnye és virágújdonságot, melyek kiváló diszei lesznek az illető kerteknek, a miért is a 110 nagy quart oldalos diszes árjegyzéknek ingyenes hozatalát melegen ajánljuk, mely átolvasva soknak részére számtalan hasznosat tartalmaz, a mennyiben abban sok tenyésztési utasítás és közelebbi leírás is foglaltatik. Ugyan-ott jelenik meg a „Rózsa Ujság“ is, mely az Osztrák-Magyar birodalomban a maga nemében az egyedüli szaklap, bő tartalommal és felette művészi kivitelű színes műmellékletekkel — rózsák az eredeti után festve — melyet minden magyar rózsabarátnak a legmelegebben ajánlunk. Az árjegyzék egyenesen Temesvárról kérendő, mely azonnal küldetik meg.

Délvidéki Tanúgy. A délmagyarországi tanító egyesület közlönyének idei 5-ik száma most jelent meg Reitter Ferencz egyll. titkár szerkesztésében. A kitűnően szerkesztett szakfolyóirat tartalma ezuttal is igen változatos és gazdag. Molinári név alatt tartalmas cikket hoz „Mi és a képviselőház“ czimen. Janda Ferencz elmondja a tanítók milleniumi óhajait. Hauer J. „A képzeldés a népiskolában“ cikkeznek. A füzet hozza továbbá azt a magvas, szép beszé- det, melyet Szentgyörgyi Lajos tartott Andrej- kovich fehértemzlemi tanító jubiláris ünnepén. Bezsán Miklóstól „Tavaszi hangok“ czim alatt van a tüzetben egy hangulatos cikk. A füzet ismerteti a tanúgyi irodalom legújabb termékeit, továbbá a torontálmegyei tanfelügyelő évi jelentését, a tanúgyi újdonságokat, az egyleti bel-é- letet, stb.

Verne Gyula összes munkáinak új olcsóbb kiadását folytatja a Franklin-Társulat, mely egyedül jogosított a képes kiadásra. Már az ötödik munkát adja közre, dusan illusztrált fu- zetekben. „Ot hét léghajó“ a most füzetenként megjelenő regény, melyben Verne Gyula oly helyekre viszi léghajón utasait, a hová külön- ben nehéz eljutni, Afrika belsejébe, s öt heti kalandokban mond el sok ismertetést Afrika legsötétebb részeiről, és ad elő érdekesítő vi- szontagságokat. Verne összes munkáinak új olcsó kiadásából eddig 30 füzet jelent meg. (1-9 „A rejtelmes sziget“; 10-15 „Utazás a Hold körül“; 22-30 „A Jangada.“) Az „Ot hét léghajó“ a 31-ik füzetről kezdődik, s ebből a 31-33 füzetek hagytak el a sajtót, a szokott díszes kiállításban és számos képpel. Egy füzet ára 20 kr. Minden könyvkereskedésben kapható. A Franklin Társulat mind a művekhez díszes bekötési táblakról is gondoskodott, melyek szí- nes és aranyos nyomásúak, s egy egy munká- nál 40 krba kerülnek. Ezek is megrendelhetők a könyvkereskedésekben, vagy egyenesen a Franklin-Társulatnál, Budapesten.

Anyakönyvi hivatalunk heti kimutatása.

Jegyesek:
Nedin István Petkovits Darinkóval.
Születtek,
Fiuk:

Lesko János, Hihkijlov Demeter, Barabás Péter, Alexits Sebestyén, Monya Mózes, Ost- heimer János, Uroschevits György, Pavlov Gy. Huszán Gellért, Apdel Mihály, Rath Krisztina, Joéanov István és Radak Miklós családokban.

Leányok.

Muntyán J., Bradej Sz. Kajla János, Nyer- gös György, Köszler Ferencz, Prob Krisztina, Atyimov Sándor, Kartinov K., Radak Miklós és Banitza György családokban.

Meghaltak.

Lojár József 34 éves, Köszl Rezső 17 éves, Jovanov János 26 éves, Goldschmidt Apollonia 49 éves, Lenhardt József 9 napos, Lesko Já- nos 6 napos, Stein Katalin fér. Schmich 57 éves, Cseits Miklós 15 éves és egy holtgn szült Hönig Eleknek.

Szerkesztői levelezés.

K—R. Annak idejében egész terjedel- mében fogjuk közölni. Nyilvános ülésben hang- zott el, az ügy érdekében is kívánatos, hogy ne dugják a véka alá, mint ön helyesen meg- jegyzi.

Z—Oravicza. Igen! Tudunkkal Fekete Gy. igazgatása alatt álló társulat működik ott. Gondolhatja, hogy nem valami fényes körülmények közt. A színiszövetkezet társulata ta- lán el sem megy Pancsovára, mert ott a szín- házi helyiség valóban méregdrága.

Nyilttér.

Nyersselyem básztruhákra való kelmét 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre — Tussors- és Shantungs-Pongees valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként, sima csikos, koczkázott, mintázott, damaszt, s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 szín és mintázakban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: Henneberg G. (cs. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba cím- zett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bé- lyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon testületek és egyeseknek, kik feledhetlen drága halottunk, néhai **Hoff- manné,** született **Leitner** urnő vég- tisztségén megjelentek, s benső részvé- tükét kinyilvánították, e helyen is kifejezzük legmélyebb köszönetünket.

A gyászoló család.

Van szerencsém értesíteni, hogy

zenemű-kereskedésemben,

melyet **hangszer-üzletemmel** hoztam kapcsolatba, leg- újabban a következők jelentek meg:

A budapesti, valamint az összes vidéki színházak általános kedvelt újdonságai:

„Rika“ Operette-egyveleg 2 füzet
Ének és zong. Egy füzet frt. 1.50
Operette-egyv. keringő zong. „ 1.—
„ cigány zene Partitúra „ 3.—
„ Induló zong. „ —.60
„ „ cigány zen. Part. 1.50

„Holtomiglan“ színmű: „Póstás kisasszony“ ke- ringő. „Gelbgiesser Armin“ Coup- let. Belezny A. „Két leánya volt“ öss es dalai. Ének és zongorára frt. 1.—

„Három Kázmér“ énekes bohózat összes dalai. Ének és zongora frt. 1.50

A budapesti, ugyszintén az összes vidéki zenein- tézetek **elismert legjobb tankönyvei:**

„Cimbalom-iskola“ 3 részben. Irta Allaga Géza a „Nem- zeti Zenede“ cimbalom-tanára. Ára egy résznek frt. 4.—

„Elemi és technikai gyakorlatok“ 6 füzeten. Irta: Zimay László, a „Nemzeti Zenede“ zongora-tanára. Szükséges házag- póló tananyag minden zongora-iskolához. Ára egy füzetnek frt. 1.50

SCHUNDA V. JÓZSEF

császári és királyi udvari hangszergyáros, zenemű-kereskedő, a pedal-cimbalom feltalálója
Budapest, IV., Magyar-utca 18. sz.

➡ Árjegyzékkel réz-, fa-, fuvó-, ütő-hangszerek és cimbalomokról, valamint zenemű- vekről ingyen és bérmentve szolgálok. ➡

Meghívó.

A „verseczi iparosok dalegylete“ XIII. rendes évi közgyűlését

f. é. márczius hó 15-én d. u. 3 órakor tartja meg a „szőlővenyigéhez címzett vendéglő nagy termében, melyre az egylet T. Cz. tagjai ezenel tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
2. Jelentés az egylet működéséről és a pénztári állapotáról az 1895. évben.
3. Indítványok és felszólamlások
4. A választmány leköszönése és választása.
5. Három számvizsgáló választása az 1896. évre.

6. Jegyzőkönyv hitelesítők választása
Schulz Lénárt, elnök. **Mázor János,** jegyző.

Megjegyzés. Az indítványok a közgyűlés előtt 4 nappal az elnökségnél írásban nyújtandók be.

2088. sz. — tkvi. 1895.

Árverési hirdetményi kivonat.

A károlyfalvi kir. bíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a károlyfalvi takarékos hitel-egylet mint részvénytársaság végrehajthatónak Schrodisz Anna réva-ujfalui lakos végrehajtást szenvedő elleni 490 frt. tőkeköve elés és jár. iránti végrehajtási ügyében a károlyfalvi kir. járásbíró területén lévő Károlyfalva községben fekvő s a károlyfalvi I. kötet 78. lapsz. tkvben felvett következő ingatlanra:

1. a 94. sz. ház és 400 □ öl házhely 1200 forint, továbbá a temes-miklósi II. kötet 415 lapsz. tkvben felvett következő ingatlanokra:

2. a 17. 41. 99. 71. 147. 224. 224 és 169 hrsz. a. 3 hold 619 □ öl kert 447 frt. es

3. a 36. hrsz. a. hold 800 négyzetöl I. oszt. szántó-föld 200 frt. becsértekben és ezenel megállapított kikéltési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi április hó 17-ik napján d. e. 10 órakor akárolyfalvi kir. járásbírósként tkvi. irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltési áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok beesárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. törv. czikk. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. t. r. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikéltéssel kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Károlyfalván, 1895. évi december hó 21-én.

A károlyfalvi kir. járásbírósként mint tkvi. hatósága:

Primits János, kir. aljársbíró.

Hirdetmény.

Az 1896. évre megállapított I. és II. oszt. kereseti adó kivetési lajstrom a tekintetes m. kir. pénzügyigazgatóság 12250/1896. számú körrendeletével leküldetvén, az 1883. évi 44. t. cz. 16 §-a értelmében folyó évi márczius hó 9-étől márczius hó 16-áig a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetik.

Azon adózók, kik az illető adó kivetési lajstromban megállapított adónemmel már a múlt évben megróva voltak, a lajstrom kitételétől számított 15 nap alatt — azon adózók pedig, a kik a kivetési lajstromban megállapított adónemmel most első ízben rovatattak meg, az adókönyvecskeikbe történt bejegyzés napját követő 14 nap alatt kötelesek esetleges felszólamlásaikat alulirt városi adóhivatalnál annál bizonyosabban benyújtani, mert később benyújtott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Városi adóhivatal

Verseczen, 1896. évi márczius hó 4-én.

Bodry,

tanácsnok, mint városi adóhiv. főnök.

Hirdetmény.

Az 1896. évre megállapított földadó kivetési lajstrom a tekintetes m. kir. pénzügyigazgatóság 12785/1896. számú körrendeletével leküldetvén, az 1883. évi 44. t. cz. 16. §-a értelmében folyó évi márczius hó 9-étől márczius hó 16-áig a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetik.

Azon adózók, kik az illető adó kivetési lajstromban megállapított adónemmel már a múlt évben megróva voltak, a lajstrom kitételétől számított 15 nap alatt — azon adózók pedig, a kik a kivetési lajstromban megállapított adónemmel most első ízben rovatattak meg, az adókönyvecskeikbe történt bejegyzés napját követő 15 nap alatt kötelesek esetleges felszólamlásaikat alulirt városi adóhivatalnál annál bizonyosabban benyújtani, mert később benyújtott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Városi adóhivatal

Verseczen, 1896. évi márczius hó 5-én.

Bodry,

tanácsnok, mint városi adóhivatali főnök.

Magyar Osztály-Sorsjáték.

37007 pénzneremény 7932000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

Egy Millió korona.

II. osztály.			
Huzás 1896. márczius 11-14-ig.			
Nyeremény		korona	korona
1	á	100000	100000
1	»	60000	60000
1	»	40000	40000
1	»	30000	30000
1	»	20000	20000
1	»	15000	15000
1	»	10000	10000
2	»	8000	16000
8	»	4000	32000
10	»	2000	20000
13	»	1000	13000
100	»	400	40000
860	»	200	172000
9000	»	120	1080000
10000 nyeremények összesen			1648000

II. osztályu vétel-sorsjegyek árai:			
$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
40.—	20.—	4.—	2.— frt.
II. és III. osztályu teljes sorsjegyek árai:			
$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60.—	30.—	6.—	3.— frt.

Ezen eredeti áron kívül II. osztályu sorsjegyek megrendelésénél ajánlott levél portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr., teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig ajánlási díj és 2 nyeremény-jegyzékért 40 kr. küldendő be.

III. osztály.		
Huzás 1896. május 12-28-ig		
Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj		
1	á	600000
1	»	400000
1	»	300000
1	»	200000
1	»	100000
2	»	40000
2	»	20000
5	»	10000
10	»	8000
34	»	6000
100	»	2000
200	»	1000
2650	»	200
22000	»	150
25007 nyeremények és 1 jutalom		6284000

Sorsjegyek ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly, Budapest

Szervita-tér 3.

Sürgöny-czim: LOTTOHEINTZE BUDAPEST.

Szervita-tér 3.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása. Versecz.